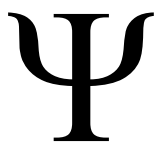

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Výročná správa za rok 2013

Bratislava, marec 2014

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	3
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	6
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	12
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	12
6. PERSONÁLNE OTÁZKY	18
7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIA	20
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2013	20
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	20

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Adresa: Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

Rezort: Ministerstvo školstva SR

Telefón/fax: 02/ 4342 0973

e-mail: vudpap@vudpap.sk

web. stránka: www.vudpap.sk

Riaditeľ: PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.

Riaditeľská rada: Mgr. Alena Kopányiová, PhD. – *vedecká tajomníčka*

PhDr. Eva Farkašová, CSc. – *zástupkyňa riaditeľa*

PhDr. Štefan Matula, PhD.

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.

PhDr. Katarína Zborteková

Ing. Silvia Durecová – *vedúca THÚ*

Blanka Miháliková – *personalistka*

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Hlavné činnosti:

Komplexné skúmanie psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii

Psychologické služby orgánom štátnej správy

Starostlivosť o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Koordinácia činnosti systému poradenských zariadení v rezorte školstva

Organizovanie seminárov, kurzov, výcvikov a školení

Expertízna a posudzovateľská činnosť

Poradenské služby

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) je jediným vedecko-výskumným pracoviskom v Slovenskej republike zaoberajúcim sa problematikou psychického vývinu detí a mládeže. Pôsobí od roku 1964, v rokoch 1968-92 mal vo vtedajšom Československu federálnu pôsobnosť. V minulom zriadení mohli podobné organizácie vznikáť okrem akadémie vied iba ako rezortné výskumné ústavy. Pretože ústavy SAV boli prednostne zamerané na tzv. základný výskum a v oblasti psychického vývinu dieťaťa v procese výchovy a vzdelávania vyvstala potreba výskum zamerať aj aplikačne (na pomoc pri optimalizácii vývinu

detí tak väčšinovej populácie, ako aj rôznych minoritných skupín, najmä detí s postihnutím), vznikol ústav ako rezortné vedecko-výskumné pracovisko školského rezortu. Konštituovanie ústavu bolo podmienené aj skutočnosťou, že primárnym poslaním ústavov SAV je získavať vedecké poznatky a predkladať ich odbornej verejnosti, zatiaľ čo poslaním rezortných vedecko-výskumných ústavov je takéto poznatky nielen zhromažďovať, ale ich aj pretvárať do podoby využiteľnej priamo v pôsobnosti príslušného rezortu. Prednosťou rezortných ústavov je skrátenie cyklu výskum – vývoj – výroba – využitie a tiež aktuálnosť riešených problémov určená spoločenskou objednávkou. Odberateľom a užívateľom výstupov VÚDPaP je predovšetkým MŠVVaŠ SR, ďalej školy a školské zariadenia v jeho pôsobnosti. Pochopiteľne, ústav poskytuje výsledky svojej práce aj iným rezortom (najmä zdravotníctvu, rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj vnútra a spravodlivosti). Okrem orgánov decíznej sféry využívajú výsledky práce ústavu pedagogickí a poradenskí pracovníci, odborníci a dobrovoľníci zaoberajúci sa prácou s deťmi a mládežou v štátnom sektore, verejnoprospešných službách i v mimovládnych organizáciách. Výsledky výskumov dotvárajú poznatkovú základňu psychologickkej vedy, slúžia vedeckej komunite a ostatnej odbornej verejnosti. Sú dôležitým zdrojom informácií pre vysokoškolských študentov psychológie, špeciálnej, liečebnej a sociálnej pedagogiky. Významné sú aj aktivity ústavu zamerané priamo na pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodinám i osvetové aktivity pre laickú verejnosť.

Poslanie ústavu je podrobne definované v jeho štatúte, na tomto mieste uvedieme najdôležitejšie úlohy:

- a. Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnávanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín.
- b. Metodické a odborné usmerňovanie a supervízia systému poradenských zariadení v školstve (Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) definovaných zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- c. Experimentálne overovanie modelov starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením a nadané deti, modelov prevencie pred nežiaducimi sociálno-patologickými javmi, modelov edukácie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómskych detí) a modelov konkrétnych diagnostických, edukačných a terapeutických postupov.
- d. Vydávanie odborného periodika *Psychológia a patopsychológia dieťaťa* a neperiodických odborných publikácií.
- e. Expertízna činnosť pre MŠ SR a ďalšie orgány štátnej správy, vypracúvanie návrhov na zlepšenie starostlivosti o deti a mládež v podmienkach škôl a školských zariadení.

Strednodobý výhľad

V roku 2014 bude ústav plniť inštitucionálne úlohy podľa Plánu hlavných úloh, vychádzajúceho z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012-2016, časť Znalostná spoločnosť, vzdelávanie a kultúra. Výskumné i nevýskumné úlohy obsahovo nadviažu na doteraz riešené otázky, pričom v centre pozornosti bude stáť problematika detí so zdravotným znevýhodnením, nadaných a talentovaných detí, prevencie sociálno-patologických javov

(šikanovanie, agresivita, násilie s prvkami extrémizmu, záškoláctvo, závislosti), ďalej problematika psychologického a výchovného poradenstva a vo všeobecnosti problematika kvality života mladej generácie v kontexte transformácie školstva. Ústav bude i naďalej vydávať odborný časopis **Psychológia a patopsychológia dieťaťa**, ktorý jej jediným psychologickým periodikom vychádzajúcim v slovenskom jazyku. Zvýšená pozornosť sa bude venovať problematike rómskych detí v súlade s požiadavkami EÚ v tejto oblasti (pokračujúca implementácia nástroja diferenciálnej diagnostiky na odlíšenie sociálneho a intelektového zaostávania rómskych detí do praxe poradenských zariadení v školstve a vyhodnocovanie jej efektívnosti, gestorovanie projektu integrácie rómskych detí v oblasti vzdelávania a zlepšenia životných podmienok, zvyšovanie ich kognitívnych a sociálnych kompetencií a čitateľskej gramotnosti), ďalej problematike zvyšovania kvalifikácie a odbornosti pracovníkov poradenských zariadení v školstve a ich supervízie (jednorazové školiace semináre i dlhodobé sociálno-psychologické výcviky) a tiež problémom kariérového poradenstva mladej generácie so zámerom zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí v súlade s ich predpokladmi i požiadavkami trhu práce. Dôležitou agendou ústavu bude plnenie úloh plynúcich z uznesenia vlády SR č. 283/2007 k návrhu koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe. Podstatná časť odbornej kapacity ústavu bude vynaložená na skúmanie dosahu základných prvkov transformácie výchovno-vzdelávacieho procesu na psychický vývin mladej generácie (informatizácia, kreativizácia, socializácia). Pozornosť bude venovaná tvorbe, úprave a šandardizácii psychodiagnostických nástrojov. Aktuálnym prvkom výskumného záberu ústavu bude skúmanie vplyvu virtuálneho internetového priestoru na psychosociálny vývin detí a mládeže

V zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 k návrhu opatrení na zdokonalenie systému kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, uzatvoril VÚDPaP s MŠVVaŠ SR už po dvanásty raz Kontrakt na rok 2014 na riešenie úlohy, ktorý umožňuje lepšiu kontrolu ich plnenia i kontrolu vynaložených finančných prostriedkov. Vzhľadom na charakter a zameranie činnosti ústavu sú prostriedky získané na základe tohto kontraktu hlavným zdrojom financovania prevádzky VÚDPaP.

S ohľadom na dlhoročné skúsenosti a poznatkový potenciál ústavu v oblasti výskumu psychických a edukačných špecifik mimoriadne nadaných detí je VÚDPaP poverený koordináciou a odbornou gesciou starostlivosti o nadané a talentované deti a mládež v SR. Ústav bude gestorovať a realizovať relevantné úlohy v zmysle Akčného plánu rezortu školstva k Národnému programu boja proti drogám, ďalej úlohy rezortu školstva plynúce zo Stratégie prevencie kriminality v SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 286/2003 k návrhu Stratégie prevencie kriminality v SR.

V roku 2014 bude VÚDPaP pokračovať v riešení Národného projektu *Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí*, ktorého cieľom je zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom celoživotného poradenstva a ďalšieho vzdelávania pracovníkov komplexného poradenského systému. Ultimátnym cieľom projektu je zvýšenie zamestnanosti a uplatnenia sa týchto osôb na trhu práce.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

K O N T R A K T

**uzavretý medzi
Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR
a
Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie
na rok 2013**

Kontrakt nie je zmluvou v zmysle právneho úkonu, ale plánovacím a organizačným aktom vymedzujúcim organizačné, obsahové, finančné a iné vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou.

I. ÚČASTNÍCI KONTRAKTU

Zadávatel'	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy podľa zákona č.575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov
Sídlo	Stromová 1, 813 30 Bratislava
Štatutárny zástupca	Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
IČO	164 381
(ďalej len „MŠVVaŠ SR“)	

a

Riešiteľ	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Sídlo	Cyprichova 42, 831 05 Bratislava
Štatutárny zástupca	PhDr. Ľubomír Páleník, CSc., riaditeľ
IČO	681 385
(ďalej len „VÚDPaP“)	

II. TRVANIE KONTRAKTU

Kontrakt sa uzatvára na obdobie od 1. januára 2013 do 31. decembra 2013.

III. PRÁVA A POVINNOSTI ZÚČASTNENÝCH STRÁN

1. MŠVVaŠ SR sa zaväzuje:
  - a) zabezpečiť financovanie predmetu činnosti uvedeného v článku IV.,
  - b) v prípade potreby poskytnúť odbornú pomoc relevantnú zámerom riešených úloh, informácie a štatistické údaje (počty žiakov rozličných kategórií, počty zamestnancov a klientov zariadení výchovného poradenstva a prevencie), ktorými disponuje MŠVVaŠ (i ústredne riadené organizácie v jeho pôsobnosti),
  - c) po rozhodnutí o zmene v zadaní úloh zo strany MŠVVaŠ informovať o tejto skutočnosti riešiteľa do 15 dní.
2. MŠVVaŠ SR má právo:
  - d) vykonávať priebežné kontroly plnenia úloh dohodnutých v kontrakte,
  - e) priebežne hodnotiť plnenie úloh.
3. VÚDPaP sa zaväzuje:
  - f) v zhode s harmonogramom plnenia úloh stanoveným Plánom hlavných úloh VÚDPaP na rok 2013 a po obhajobe v oponentskom konaní odovzdať výstupy riešenia úloh,
  - g) dodržať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom a neprekročiť náklady stanovené na riešenie jednotlivých úloh,
  - h) do 15 dní informovať zadávateľa o problémoch, ktoré sa vyskytnú v priebehu riešenia úloh.
4. VÚDPaP má právo:
  - a) požadovať od zadávateľa, aby v rámci možností vytvoril podmienky na prezentáciu a využitie výstupov z riešených úloh.

IV. PREDMET ČINNOSTI

1. Predmet činnosti riešiteľa na dobu trvania kontraktu vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR a aktuálnych potrieb školstva.
2. Úlohy VÚDPaP sa podľa užívateľa členia do dvoch hlavných kategórií:
  - a) úlohy na priamu objednávku zadávateľa, MŠVVaŠ SR je kľúčový užívateľ,
  - b) úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa, pričom užívateľom sú právnické i fyzické osoby, a to aj mimo rezortu školstva (úlohy nadrezortného významu a spoločensko-prospešné služby).

3. Členenie úloh	Kapacita v čh	€
a) Úlohy na priamu objednávku zadávateľa		
- úlohy zadané Sekciou regionálneho školstva (inými sekciami MŠVVaŠ)	37 500	260 003
b) Úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa		
- užívateľmi sú právnické osoby (školy, školské zariadenia a ich zamestnanci)	40 500	280 793
- užívateľmi sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – nadané deti, deti s rôznymi druhmi		

postihnutia a ich rodiny).

14 000

97 148

Účastníci kontraktu sa dohodli na riešení úloh, resp. poskytovaní služieb v čase trvania kontraktu v nasledujúcom rozsahu:

Por. číslo	Úloha, činnosť, resp. služba	Finančné náklady v €
1.	Zabezpečiť metodické vedenie a koordinácia práce školských zariadení pôsobiach v oblasti výchovného a psychologického poradenstva a prevencie a odborných zamestnancov štátnej a verejnej správy.	93 580
2.	Vypracovanie metodickej príručky pre pedagógov: Rozvíjanie kognitívnych a komunikačných schopností rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.	42 991
3.	Zabezpečiť vydávanie časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa.	20 815
4.	Realizácia výskumnej úlohy: Integrovaný systém včasnej prevencie sociálnej patológie s dôrazom na optimalizáciu biologickej, sociálnej, psychickej, kultúrovej, resp. spirituálnej regulácie správania.	54 079
5.	Realizácia výskumnej úlohy: Internet a jeho vplyv na psychický vývin detí a dospelých.	48 538
6.	Realizácia úlohy: Optimalizácia psychologických, pedagogických a sociálnych metód selektívnej prevencie sociálnej patológie.	50 609
7.	Realizácia experimentu: Overovanie integrácie zdravotne znevýhodnených a intaktných detí v špeciálnom predškolskom zariadení.	47 144
8.	Zabezpečiť organizáciu Interdisciplinárnej konferencie s medzinárodnou účasťou: Dieťa v ohrození XXII.	24 275
9.	Realizácia metodickej pomoci pri identifikácii, edukácii a starostlivosti o nadané deti.	53 381
10.	Vypracovanie monografie: Rómski žiaci v našich školách.	54 767
11.	Zabezpečiť vzdelávanie a participáciu na kontinuálnom kariérovom raste odborných zamestnancov CPPPaP.	50 617

12.	Prevádzkovanie Detského centra - starostlivosť o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.	53 297
13.	Prevádzka zariadenia dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti.	43 851
	Sumár:	637 944

4. Celkový objem kontraktom dohodnutých prác podľa čl. IV. predstavuje 92 000 človeko-hodín.

V. SPÔSOB A TERMÍN VYHODNOTENIA KONTRAKTU

1. Priebežné hodnotenia plnenia úloh kontraktu sa uskutočnia na zasadnutiach Ústavnej rady VÚDPaP každý štvrtý rok najneskôr do 25. dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí príslušného štvrtého roka za prítomnosti zástupcov MŠVVaŠ SR.
2. Splnenie výskumných úloh je dokladované zápisom z oponentského konania. Splnenie nevýskumných úloh posudzuje zadávateľ – vecne zodpovedné útvary MŠVVaŠ.
3. Za nesplnenie úlohy MŠVVaŠ sankcionuje riešiteľa krátením rozpočtových prostriedkov.

VI. PLATOBNÉ PODMIENKY

1. Objem prostriedkov určených na vedecko-výskumnú činnosť sa stanovuje na základe rozpočtu MŠVVaŠ SR schváleného vládou SR a parlamentom SR.
2. Celková hodnota prác podľa čl. IV je stanovená vo výške 637 944 €.
3. Zadávatel' si vyhradzuje právo znížiť sumu uvedenú v článku VI. v bode 2 až o 10%. Desiatpercentná suma predstavuje rezervu zadávateľa, ktorú môže použiť na pokrytie zníženia sumy rozpočtovanej vládou pre riešiteľa v dôsledku regulačných opatrení.
4. V prípade, ak zníženie sumy uvedenej v čl. VI. v bode 2 bude predstavovať menej ako 5% dohodnutej ceny prác na dobu trvania kontraktu, riešiteľ bude riešiť úlohy bez zmeny plánu. Ak bude zníženie uvedenej sumy vyššie ako 5%, účastnícke strany vypracujú dodatok ku kontraktu pozmeňujúci rozsah predmetu činnosti stanovený v čl. IV. kontraktu.
5. Pri poskytovaní finančných prostriedkov určených realizátorovi kontraktu podľa odseku 2 bude MŠVVaŠ postupovať v súlade s § 8 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Vzhľadom na vedecko-výskumný charakter úloh sa podľa dosiaľ zaužívaného spôsobu určuje kalkulácia práce riešiteľa v človeko-hodinách (čh).
7. Cena práce riešiteľa za človeko-hodinu v roku 2013 sa stanovuje na 6,93 €/čh. Kalkulácia ceny človeko-hodiny vychádza z nákladov riešiteľa, ktoré zahŕňajú priamu mzdu na zamestnanca, ostatné priame náklady a režijné náklady ústavu.

VII.
ZVEREJNENIE KONTRAKTU A VEREJNÝ ODPOČET

1. Tento kontrakt uverejnia obidve zúčastnené strany na svojich internetových stránkach do 7 dní od jeho podpisu. Záverečnú správu o plnení kontraktu uverejnia obidve strany na svojich internetových stránkach do 15. mája 2014.
2. Verejný odpočet plnenia úloh kontraktu a zverejnenie finančnej správy sa uskutočnia po vypracovaní a predložení zákonom stanovenej záverečnej správy o hospodárení.

Bratislava, dňa:

Za Ministerstvo školstva, vedy, výskumu
a športu SR:

Za VÚDPaP:

.....
Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
minister

.....
PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.
riaditeľ

Plnenie kontrahovaných úloh na rok 2013 sa realizovalo nasledovnými aktivitami: výskumnými, prieskumnými a publikačnými aktivitami (konštrukcia výskumných a psychodiagnostických metodík, ich overenie a štandardizácia, vyhodnotenie nimi získaných údajov, štatistické spracovanie a publikovanie výsledkov v odborných periodikách i na odborných podujatiach), ďalej školiacimi, supervíznymi, expertíznymi, lektorskými, koordinačnými, metodickými a organizačnými aktivitami (vzdelávanie zamestnancov škôl a školských zariadení, tvorba metodických materiálov) a tiež aktivitami zameranými na konkrétnu pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – deti so zdravotným postihnutím, deti mimoriadne nadané a talentované a ich rodičia (diagnostika a terapia detí so zdravotným znevýhodnením i detí ohrozených sociálnou patológiou – od porúch správania až po závislosti). Uvedené aktivity boli mnohokrát realizované v spolupráci so zahraničnými inštitúciami. Výskum nadaných detí sa realizuje v súčinnosti s Fakultou sociálnych študií Masarykovy University (Centrum výzkumu vývoje osobnosti a etnicity) v ČR, s Európskou radou pre vysoké schopnosti (European council for high ability - ECHA). Koordinácia činnosti poradenských zariadení v školstve využíva poznatky medzinárodnej poradenskej organizácie IRTAC (International Round Table and Counselling), Európskou federáciou psychologických spoločností (European Federation of Psychological Associations – EFPA). Úprava a štandardizácia intelligenčných testov (IST 2000 R, AIST-R) na slovenské pomery sa konala v spolupráci s nemeckým nakladateľstvom a vydavateľom psychodiagnostických testov HOGREFE. Aj v plnení ostatných úloh zamestnanci využívali prepojenie ústavu na zahraničné pracoviská – Českomoravská psychologická spoločnosť (Sekce psychologie zdraví).

Priebežné plnenie kontrahovaných úloh i vynakladanie finančných prostriedkov priznaných na ich plnenie bolo hodnotené v štvrtročných intervaloch za prítomnosti zástupcov MŠVVaŠ SR (čl. V., bod 1 kontraktu). Záverečné vyhodnotenie kontraktu bude predložené v apríli 2013 (čl. V., bod 2 kontraktu).

Hodnotenie plnenia kontrahovaných úloh

- kontrahované úlohy boli riešené v súlade s termínmi uvedenými v Pláne hlavných úloh ústavu na rok 2013
- kvalitu ukončených výskumných úloh posudzuje oponentské konanie, kvalitu nevýskumných úloh určoval stupeň akceptácie zo strany zriaďovateľského rezortu, škôl a školských zariadení ako aj zo strany užívateľskej verejnosti
- finančné prostriedky poskytnuté zriaďovateľským rezortom boli použité naplnenie jednotlivých úloh v súlade s kontraktom.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V roku 2013 ústav riešil úlohy zakotvené v Pláne hlavných úloh, 11 výskumných a 10 nevýskumných. Mimo plánu plnili zamestnanci VÚDPaP 1 operatívnu úlohu. Činnosti a práce na jednotlivých úlohách Plánu hlavných úloh ako aj výsledky a produkty sú uvedené vo Vyhodnotení plnenia PHÚ na rok 2013.

Kvôli prehľadnosti sú jednotlivé úlohy v nasledujúcich riadkoch združené do troch nosných kategórií, ktoré odzrkadľujú jednotlivé skupiny odberateľov a užívateľov. Pri každej kategórii sú uvedené výdavky v sumári osobných nákladov, služieb a nákupov i percentuálne vyjadrenie zastúpenia jednotlivých kategórií z celkových výdavkov ústavu. Uvedené sú tiež náklady pracovného času na riešenie úloh vyjadrené v človeko-hodinách (čh).

	€	%	tis. čh
1. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠVVaŠ SR, ktorých odberateľom sú odbory a oddelenia sekcie	260 003	40,75	37,50
3. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠVVaŠ SR, ktorých produkty využívajú právnické osoby (školy a školské zariadenia)	280 793	44,01	40,50
4. Úlohy a služby, ktorých užívateľom sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)	97 148	15,23	14,00

V priebehu roka 2013 prišlo k navýšeniu rozpočtu o prostriedky na riešenie Národného projektu. Ich čerpanie je súčasťou kapitoly 5. Rozpočet organizácie.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Komentár k rozpočtu za rok 2013

VÚDPaP je organizácia hospodáriaca na báze príspevku, ktorá je hlavným zdrojom jej financovania. Vzhľadom na charakter jeho činnosti – veda a výskum v oblasti psychického vývinu dieťaťa, poskytovanie psychologických služieb v rezorte školstva – sú ostatné príjmy limitované.

Podľa schváleného rozpočtu bola poskytnutá dotácia vo výške 637 944 € na bežné výdavky. Počas roka došlo k úprave rozpočtu na 704 057 €. Z tejto sumy bolo vyčerpaných 612 720,00 €, nevyčerpaný zostatok vo výške 91 337 € prechádza do roku 2014 na vyplatenie miezd, odvodov a faktúr za mesiac december 2013.

Zároveň nám boli poskytnuté finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu vo výške 5 968 277 €, z čoho boli čerpané finančné prostriedky vo výške 3 286 789 €. Táto skutočnosť ovplyvnila celkové výnosy a náklady organizácie za rok 2013.

Celkové výnosy sú vo výške 4 884 120 €. Časť výnosov tvorí predaj z vlastných služieb a rezervy na nevyčerpanú dovolenku z roku 2013.

Náklady na hlavnú činnosť predstavujú všetky druhy nákladov, ktoré boli hradené z príspevku zo štátneho rozpočtu a z finančných prostriedkov, poskytnutých z Európskej únie a vlastných zdrojov, a sú vo výške 5 004 383 €.

Spotrebované náklady pozostávajú zo spotrebovaného materiálu na prevádzku ústavu, energie, pohonných hmôt, odbornej literatúry a časopisov, pomôcok pre prácu s deťmi v Detskom centre.

Služby pozostávajú z nákladov za energie, za opravy a údržbu výpočtovej a kancelárskej techniky, opravy budovy, z telekomunikačných a poštových poplatkov, z nákladov na pracovné cesty, školenia a semináre, tlač ústavného časopisu a pod.

Osobné náklady pozostávajú z vyplatených miezd a odmien, zákonných odvodov do poisťovní a povinného prídeltu do sociálneho fondu.

Čerpanie jednotlivých položiek bolo v súlade s plánom a nedošlo k prečerpaniu. Záporný hospodársky výsledok za rok 2013 je vo výške 120 263 €. Vytvorený záporný hospodársky výsledok plánujeme zúčtovať ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia na účet 428.

Číslo kapitoly: 20 – Ministerstvo školstva
 IČO organizácie: 00681385
 Názov organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v €) k 31.12.2013

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2012		Skutočnosť 2012		Schválený rozpočet 2013		Skutočnosť 2013					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie celkom	1	738392	637944	739407	663955	729388	637944	488412 0	704 057				
Z toho		3500		6246		3500		7131					
- tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb (601 + 602)													
- iné ostatné výnosy (64)				337				25002					
z toho: ostatné výnosy z prev. činn. (64)				337				25002					
- zúčtovanie rezerv a oprav. položiek (65)		27726		21015		42222		42222					
z toho zákon. rezervy z prev. činnosti		27726		21015		42222		42222					
- finančné výnosy				3				16					
z toho kurzový rozdiel				3				16					
- výnosy z transferov (68)		707166	637944	711806	663955	683666	637944	480974 9	612720				
Z toho v r. 2014									91337				
Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie		738392	637944	851670	663955	729388	637944	500438 3	704057				
V tom:		41730	32730	31333	30179	32726	12726	122463	19160				
- spotrebované nákupy (50)													
z toho: spotreba materiálu (501)		28730	22730	22655	22101	28730	8730	109770	8730				
z toho: kancelárske potreby		1240	1240	1240	1240	2136	2136	2136	2136				
pohonné hmoty		1656	1656	1656	1656	1531	1531	1531	1531				

Číslo kapitoly: 20

IČO organizácie: 00681385

Názov organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v Eur)

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2012		Skutočnosť 2012		Schválený rozpočet 2013		Skutočnosť 2013					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
drobný hmotný majetok	15	10845	10845	10845	10845	10845	1845	63317	1845				
spotreba energie (502)	16	13000	10000	8678	8078	13000	2151	12693	10430				
predaný tovar (504)	17												
- služby (51)	18	43033	33979	47829	46137	43033	18033	325686 3	18033				
z toho: opravy a údržba (511)	19	14080	14080	16089	16089	14080	4080	7865	4080				
cestovné (512)	20	5350	4350	3620	3620	5350	350	13529	350				
náklady na reprezentáciu (513)	21	60	60	179	179	60	60	353	60				
ostatné služby (518)	22	23543	15489	27941	26249	23543	13543	323511 5	13543				
z toho: výkony spojov	23	5290	5290	6021	5700	5290	5290	4787	5290				
nájomné	24	0	0	6000	6000	0	0	42106	0				
drobný nehmotný inv.majetok	25							309292 1	0				
- osobné náklady (52)	26	569698	566698	679331	583034	626371	607185	149792 4	626371				
z toho: mzdové (521)	27	409480	406480	488157	426252	442581	442581	108694 4	442581				
z toho: na základe dohôd o prácach vykonáv. mimo prac.pomeru	28	9000	6000	5863	5863	3866	3866	97075	3866				
náklady na soc.poistenie (524 + 525)	29	139968	139968	165078	131611	150784	150784	368346	150784				

Číslo kapitoly: 20

Názov kapitoly: Ministerstvo školstva

Príloha k položke: VÚDPaP

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2012		Skutočnosť 2012		Schválený rozpočet 2013		Skutočnosť 2013					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
sociálne náklady (527 + 528)	30	20250	20250	26096	25171	33006	13820	42634	33006				
z toho: príspevok na stravovanie	31	16300	16300	19511	19511	16300	13820	29206	16300				
- dane a poplatky (53)	32	2571	2571	2524	2524	2571	0	4543	2571				
- ostatné náklady (54)	33	250	250	334	334	250	0	375	250				
z toho zostat.hodnota predan. dlhodob. majet.													
- odpisy, rezervy a oprav.av.položky(55)	34	79394		88582	0	22721	0	119986	22721				
z toho: odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku (551)	35	53350		53060	0	12721	0	51888	12721				
tvorba zákonných rezerv (552)	36	26044		35512	0	10000	0	68098	10000				
- finančné náklady (56)		1716	1716	1747	1747	1716	0	2230	2230				
Hospodársky výsledok (r. 1 – r. 10)	37	0	0	-112263	0	0		-120263					
Odvody spolu	38												
z toho odvod z činnosti z r. 37)	39												
Odpisy (neuplatnené v nákladoch z dôvodu pozastavenia a odpisovania)	40												

Číslo kapitoly: 20

Názov kapitoly: Ministerstvo školstva

Príloha k položke: VÚDPaP

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2011		Skutočnosť 2011		Schválený rozpočet 2012		Skutočnosť 2012					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financova né transfero m zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financova né transfero m zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
sociálne náklady (527 + 528)	30	20550	20550	19547	19547	20250	20250	26096	25171				
z toho: príspevok na stravovanie	31	16310	16310	15667	15667	16300	16300	19511	19511				
- dane a poplatky (53)	32	663	663	610	610	2571	2571	2524	2524				
- ostatné náklady (54)	33	250	250	250	250	250	250	334	334				
z toho zostat.hodnota predan. dlhodob. majet.													
- odpisy, rezervy a oprav.av.položky(55)	34	40443		40278		79394		88572	0				
z toho: odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku (551)	35	15825		15825		53350		53060	0				
tvorba zákonných rezerv (552)	36	24618		24453		26044		35512	0				
- finančné náklady (56)		1969	1969	1717	1717	1716	1716	1747	1747				
Hospodársky výsledok (r. 1 – r. 10)	37	0	0	3003	0	0	0	-112263	0				
Odvody spolu	38												
z toho odvod z činnosti z r. 37)	39												
Odpisy (neuplatnené v nákladoch z dôvodu pozastavenia a odpisovania)	40												

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

VÚDPaP sa organizačne člení na 6 úsekov:

Úsek riaditeľa – organizuje celkový chod ústavu. Zabezpečuje komunikáciu smerom dovnútra, styk so zriaďovateľom a s inými vedeckovýskumnými inštitúciami i so školami a školskými zariadeniami.

Úsek výskumu – plní hlavné poslanie ústavu, ktorou je vedeckovýskumná činnosť v oblasti psychického vývinu dieťaťa v norme i patológii. Nadobudnutými vedeckými poznatkami prispieva k tvorbe teórií a koncepcií v psychológii. Zovšeobecnenia získaných výsledkov predkladá vo forme metodických materiálov, expertíz a odporúčaní štátnym orgánom a inštitúciám, v pôsobnosti ktorých je starostlivosť o mladú generáciu.

Informačno-edičné stredisko – realizuje informačné služby pre oblasť detskej psychológie, patopsychológie a sociálnej patológie. V odbornej knižnici poskytuje výpožičné služby interným i externým užívateľom, zabezpečuje vydávanie a distribúciu odborného časopisu, neperiodických odborných i popularizačných publikácií i materiálov.

Detské centrum – zabezpečuje multidisciplinárnu starostlivosť o postihnuté deti a ich rodiny, vrátane dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti. Slúži ako experimentálna báza na overovanie nových postupov starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Metodicko-výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie – metodické vedenie a odborná pomoc zamestnancom školských, poradenských, preventívnych a špeciálnych výchovných zariadení. Tvorba koncepcie a systému fungovania výchovného a psychologického poradenstva a prevencie v rezorte školstva. Organizácia metodických seminárov a systematických sociálno-psychologických výcvikov, periodické vydávanie informačného bulletinu, tvorba metodických materiálov a ich poskytovanie relevantným zamestnancom škôl a školských zariadení.

Technicko-hospodársky úsek – riadi, vykonáva a vedie agendu rozpočtu a financovania, účtovnú a mzdovú agendu, operatívno-technickú evidenciu majetku ústavu, zabezpečuje zásobovanie, obstarávanie majetku a evidenciu investícií a ostatného majetku ústavu, zabezpečuje dopravu pre ústav a spravuje park dopravných prostriedkov, vedie pokladničnú agendu, ako aj archív účtovných dokladov.

Stav pracovníkov

	priemerný evidenčný počet zamestnancov	
Rok	prepočítaný	vo fyzických osobách
2011	44	46
2012	48	50

2013	69	81
-------------	----	----

V priebehu roka 2013 bolo prijatých 31 zamestnancov z toho 26 zamestnancov do Národného projektu ESF. Jeden zamestnanec zomrel.

V ústave pracujú 2 zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou nad 70 % a 25 zamestnancov so skráteným pracovným úväzkom.

V organizácii je 37,5 hod. pracovný týždeň – pracovná doba je od 7,30 do 15,30 hod.

Priemerná mesačná mzda

Rok

2011 758,- €

2012 837,- €

2013 988,- €

Veková štruktúra zamestnancov ústavu

do 25 r.	25-34 r.	35-44 r.	45-54 r.	55-64 r.	nad 65 r.
1	15	19	17	24	5

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov ústavu

ZŠ	SO	ÚS	VŠ
1	5	21	54

Docent	-	1
Kandidáti vied	-	10
PhDr.	-	12
PaedDr.	-	1
Mgr.	-	22
Bc.	-	4
MUDr.	-	1
RNDr.	-	1
Ing.	-	2

Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

V oblasti vzdelávania zamestnancov ústavu sa uskutočnili nasledujúce aktivity:

Priebežné vzdelávanie

Priebežné vzdelávanie reagovalo na potreby praxe a zmeny v legislatíve, alebo sa uskutočňovalo s cieľom prehĺbenia odbornosti zamestnancov. V rámci priebežného vzdelávania sa zamestnanci zúčastňovali školení, odborných kurzov a v rámci ústavu seminárov pre odborných pracovníkov.

Prehľad školení v rámci priebežného vzdelávania:

<u>Školenie</u>	počet kurzov	účastníkov spolu
školenie vodičov BOPZ - ESF	1	5

školenie a kurzy výskumných zamestnancov	8	8
školenie ochrana osobných údajov	2	2

7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIA

Keďže ústav uzatvoril na rok 2013 kontrakt so zriaďovateľom, túto časť Výročnej správy nespracúvame (v zmysle manuálu pre vypracovanie výročných správ).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2013

Charakter činnosti ústavu (vedecko-výskumné aktivity) a povaha jeho produktov (nie sú obchodovateľné) predurčuje, že aj napriek príspevkovej forme hospodárenia je získavanie finančných prostriedkov nad rámec štátneho príspevku limitované. Výdavky ústavu sú preto takmer totožné s tým, čo mu zriaďovateľský rezort v rámci svojej rozpočtovej kapitoly vyčlení.

Niektoré úlohy ústav plnil v spolupráci s organizáciami tretieho sektoru, ktoré sa čiastočne podieľali na ich financovaní resp. zabezpečovali metodické a školiace služby zamestnancom školských zariadení pôsobiacim v oblasti prevencie a psychologického a výchovného poradenstva a nákup dlhodobého i spotrebného materiálu (občianske združenie Priatelia Detského centra, občianske združenie Prevencia). Bez tejto spolupráce by niektoré úlohy nebolo možné plniť, príslušné financie však neprechádzajú cez účtovníctvo VÚDPaP, občianske združenia ich investovali priamo.

V roku 2013 riešilo 81 zamestnancov 11 výskumných, 10 nevýskumných, 1 operatívnu úlohu a Národný projekt. Dosiahnuté výsledky pozitívne hodnotili:

1. zriaďovateľský rezort na pravidelnom kvartálnom hodnotení plnenia kontrahovaných úloh za účasti jeho zástupcov,
2. odborná verejnosť
3. laická verejnosť využívajúca aplikačný rozmer získaných poznatkov.

Členstvo SR v EÚ navodzuje globálnu požiadavku zvýšiť podiel HDP určeného na vedu a výskum na úroveň ostatných členských krajín EÚ.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Identifikácia podmienok psychického vývinu detí a mládeže vedecko-výskumnou činnosťou a napomáhanie optimálnemu priebehu tohto vývinu je nosným poslaním, ktoré definuje hlavných užívateľov výstupov, produktov a služieb ústavu. Sú nimi nasledovné inštitúcie, organizácie i skupiny fyzických osôb:

1. **Orgány štátnej správy v školstve.** MŠVVaŠ SR ako zriaďovateľský rezort hradí prevažnú väčšinu nákladov na činnosť ústavu. Zároveň je bezprostredným odberateľom 20,00% výstupov ústavu.
2. **Školy, školské zariadenia a ich zamestnanci.** Výstupy smerujúce priamo do pedagogickej, výchovnej, poradenskej a preventívnej praxi predstavujú 25,00%. Ide o väčšinu výstupov z nevýskumných úloh. Náklady na ne sú hradené zo štátneho príspevku. V súčasnej situácii nedostatku prostriedkov v školstve nie je aktuálne, aby si konkrétna škola (alebo jej zriaďovateľ – krajský úrad alebo samospráva obcí) objednala za úhradu psychologický výskum, psychologické vyšetrenia detí pre výber do výberových tried, vzdelávanie

pedagogických pracovníkov pre prácu so špecifickými skupinami žiakov, vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a podobne.

3. **Vedecká komunita a odborná verejnosť.** Výstupy k tejto skupine odberateľov predstavujú najväčšiu časť – 30,00%, čo je vzhľadom na vedecko-výskumný charakter ústavu prirodzené. Zahŕňajú publikovanie monografií, odborných štúdií a publikácií, vydávanie odborného periodika i neperiodických odborných materiálov a účasť na odborných podujatiach. Hoci ide o veľmi podstatnú časť výstupov, vedecká komunita nie je „odberateľom“ v trhovom zmysle slova – sama musí byť dotovaná, nemôže teda byť zdrojom príjmov VÚDPaP.
4. **Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodiny.** Okrem nepriameho profitu (prostredníctvom škôl a školských zariadení) poskytuje ústav tejto skupine odberateľov aj priame služby (najmä prostredníctvom Detského centra VÚDPaP a Psychologickej poradne pri VÚDPaP). Tieto služby predstavujú 25,00% produktov a sú poskytované zadarmo.
5. **Psychológovia zaoberajúci sa deťmi a mládežou.** Poznatky a informácie získavajú prostredníctvom výstupov z bodu 3. Ústav poskytuje možnosť odborných stáží a konzultácií. Vzhľadom na insolventnosť zamestnávateľov tejto skupiny odberateľov je činnosť vykonávaná bez úplaty.
6. **Vysoké školy a vysokoškolskí študenti.** Stáže, odborné praxe, výberové prednášky, vedenie ročníkových, postupových a diplomových prác nie sú súčasťou Plánu hlavných úloh VÚDPaP. Ich percentuálne vyčíslenie preto neuvádzame. Pre budúcich psychológov, špeciálnych a liečebných pedagógov i sociálnych pracovníkov sú mimoriadne dôležité. Vysoké školy nemajú prostriedky, aby si tieto služby vo VÚDPaP objednali a ústav ich preto poskytuje zadarmo z profesionálnej solidarity.
7. **Laická verejnosť.** Je nepriamym odberateľom nemateriálnych hodnôt vytvorených vo VÚDPaP, pokiaľ sú sprostredkované printovými i elektronickými médiami, v menšej miere samotnými zamestnancami ústavu formou osvetových besied a popularizačných prednášok. Tieto výstupy nie sú plánované, ich percentuálne zastúpenie neuvádzame.

Bratislava, marec 2014

PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.
riaditeľ